

класах, для поступового ускладнення навчальної інформації, навчальних вправ і творчих учнівських проєктів із художнього проєктування під час вивчення побутової діяльності у навчальному предметі «Технології» у 5-6, 7-9 класах, із поступовим ускладненням типу проєктування (площинного, об'ємного, об'ємно-просторового), відповідно до виду дизайну у кожному досліджуваному класі:

1. – графічний дизайн, веб-дизайн – площинне проєктування;
2. – дизайн одягу, промисловий дизайн – об'ємне проєктування;
3. – дизайн середовища, ландшафтний дизайн – об'ємно-просторове проєктування.

Вагомим теоретико-методичним досягненням в дослідженні є розгляд учнями всіх 6 основних видів дизайну у побутовій діяльності в кожному класі. Без цієї синтезуючої проєктної складової у побутовій діяльності не можна було б досягти оволодіння учнями проєктно-технологічної компетентності у побутовій діяльності. Таким чином, нами усунута найбільша суперечність попередньої навчальної програми, за якою виконувалися однотипні навчальні завдання за техніко-технологічним підходом. Суперечність полягала у декларативній назві, але відсутності в ній відповідного проєктно-технологічного змісту і сучасної методики викладання художньо-проєктної навчальної діяльності та дворівневої педагогічної технології розвивального та евристичного навчання у навчальній художньо-проєктній діяльності.

Нами дидактично обґрунтовано урівноваження проєктної і технологічної складових у системних розробках навчального інформаційного блоку та навчальних практичних завдань з художнього проєктування та технології.

Інноваційність модельної навчальної програми «Технології. 7–9 класи»

*Мачача Тетяна,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу технологічної освіти
Інституту педагогіки НАПН України*

Інноваційною дидактичною сутністю модельної авторської навчальної програми «Технології. 7–9 класи» є реалізація культурологічного підходу, що узгоджений з компетентнісним, діяльнісним та особистісно орієнтованим навчанням. Відповідно до концепції культурологічного змісту технологічної освіти модельна навчальна програма ґрунтується на таких засадах:

- гуманізація технологічної шкільної освіти – визнання самоцінності особистості кожного учня/учениці як суб'єкта творення духовних і матеріальних цінностей, здатного до самоактуалізації – здійснення свого творчого потенціалу;
- забезпечення наступності між адаптаційним і предметним циклами технологічної базової середньої освіти за логікою історії розвитку виробничої культури: від оволодіння учнями різними видами декоративно-ужиткового

мистецтва та іншими видами проєктно-технологічної діяльності в 5–6 класах до оволодіння сучасними видами дизайну в 7–9 класах;

- розуміння змісту технологічної освіти як педагогічної моделі соціального досвіду людства в контексті культури організації й структурування виробництва. Оскільки сучасне виробництво організовується переважно за структурою проєктів як завершених циклів проєктно-технологічної діяльності, то етапи й способи цієї діяльності є змістово-процесуальною основою модельної програми;

- наближення навчання технологій до життєвого середовища учнів, де б вони не перебували (зокрема й в умовах воєнного стану) завдяки розв'язанню реальних життєвих проблем, створенню особистісно й соціально значущих освітніх продуктів (виробів, послуг, проєктів), зручного й естетичного дизайн середовища;

- гнучка адаптація змісту технологічної освіти до очного, змішаного (регульованого) та дистанційного проєктно-технологічного навчання;

- вибудовування індивідуальних траєкторій навчання завдяки вибору й виконанню учнями проєктно-технологічних завдань, створенню об'єктів проєктування і виготовлення в партнерській взаємодії, кооперуванні й координуванні спільних дій;

- формування ключових і галузевої проєктно-технологічної компетентностей, наскрізних для них умінь на основі критеріальної технології формувального й підсумкового оцінювання;

- соціально-професійне самовизначення на основі віднаходження діяльності, спорідненої природним здібностям учнів, розвиток їхньої готовності творити виробничу культуру української держави на основі розвитку потенціалу власної, багатовікової і високорозвиненої культури.